

ning, at alle de Mænd, der komme fra den danske Rigsdag, vilde forurette Hertugdømmerne — og derved meente han Folketalgter, hvem han tidligere havde omtalt som dem, fra hvem man maatte frygte Forurettelsen. Siden talte han om dem og karakteriserede dem som kommende fra den danske Rigsdag, og deraf følger, at de, der stode udenfor, og de Allersleste her i Salen, der hørte ham yttre sig saa bestemt om en Forøgelse ved Delegationsvalg, maatte faae den samme Overbeviisning. Det er efter min Overbeviisning klart. Jeg taler her, for at vise, saavidt det staaer i min Magt, hvorvidt det, der fandtes i Adressen, gjenfandtes i Fællesforsatningsudkastet — min personlige Mening om, hvorvidt der overhovedet burde være Delegationsvalg eller ikke, gaaer maastee i en anden Retning. —, og da troer jeg, at det, der efter den høitærede Ordførers og de øvrige af Thingets Lederes Mening fandtes i Adressen, nu er, som vi Alle vide, ordnet paa en anden Maade; at det er ordnet i Uoverensstemmelse med Adressens Mening, troer jeg klart at have beviist, og at det kunde være ordnet ogsaa i Uoverensstemmelse med Adressen, saaledes at det ikke kunde være ganske til det danske Folks Stade, troer jeg ogsaa, men jeg troer, at den Maade, hvorpaa det er ordnet, stemmer lidet med det danske Folks Krav og det danske Folks Lær.

Der er bleven fremhævet i sin Tid, da Adressen forelaa, navnlig af den meget ærede Rigsdagsmand, der dengang, saavidt jeg er indrer, var valgt for Præsto Amts 4de Valgkreds, men nu er det for Odense 2den (Grundtvig), at han kunde ikke give sit Minde til Adressen, saaledes som den forelaa, fordi han savnede et bestemt Udsagn om, at de vigtige constitutionelle Rettigheder, der ikke kunde og ikke burde ubelades, fordrede man optagne i Fællesforsatningsudkastet. Dette blev fremhævet først af ham, men iøvrigt ogsaa fra flere andre Sider. Det fremhævedes saaledes ogsaa af den Mand, der havde Hovedførelsen af Adressen, at det selvfølgelig laa i Adressen, at disse vigtige constitutionelle Rettigheder ikke

kunde tænkes ubeladte af den. Det blev navnlig fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), at der af den Myndighed, om hvis Nødvendighed der var Tale, vilde udvikle sig det, hvis udtryffelige Dmtale han savnede. Dette blev af den ærede Rigsdagsmand, der havde Hovedledelsen af Adressen her i Thinget, klart og tydeligt udtalt, men det blev endnu stærkere udtalt af den daværende høitærede Ordfører, den nuværende Cultusminister, idet han sagde — og jeg maa bede Dem, mine Herrer, lægge Mærke til, at han udtryffeligt erklærede: „jeg taler idag som Ordfører“; han havde paa et tidligere Stadium udtalt sin personlige Mening —: „Der er flere Punkter, som under Udviklingen af Fællesforsatningen maae ansees for at være i høi Grad nødvendige, men som desuagtet ikke kunne faae særlig Dmtale i Adressen. Jeg skal til Exempel blot henpege paa Offentligheden af Forhandlingerne i Fællesrepræsentationen.“ Nu kan man aabenbart ikke her hange sig ved Ordene „under Udviklingen“; man kunde jo nemlig tænke sig, at en Mand vilde komme frem og sige — jeg sigter ikke her til den ærede Cultusminister —: ja, der staaer de Ord: „under Udviklingen af Fællesforsatningen“, det vil altsaa sige: det kommer frem, naar den faaer Lov til at udvikle sig; men det kan ikke have været Ordførers Mening dengang; thi der staaer udtryffeligt: „som under Udviklingen af Fællesforsatningen maa ansees for at være i høieste Grad nødvendigt“, det vil sige: nødvendigt for, at Fællesforsatningen kan udvikle sig; altsaa maa den være tilstede, førend denne Udvikling kan finde Sted, da den er en Betingelse for, at den kan komme istand. Det er en Grund, hvorfor det er ganske nødvendigt, at den ærede Ordfører dengang har anseet det for at være i høi Grad nødvendigt, at Offentligheden blev bestemt i Fællesforsatningen lige fra Begyndelsen af. Dette vilde jo derhos, ganske absolut taget, ogsaa følge af det aldeles Urigtige, der vilde være i at henvise til en ubestemt Fremtid, at tale om Fællesforsatningen, ikke saaledes som den efter Ens Overbeviisning skulde være strax, men som den skulde